

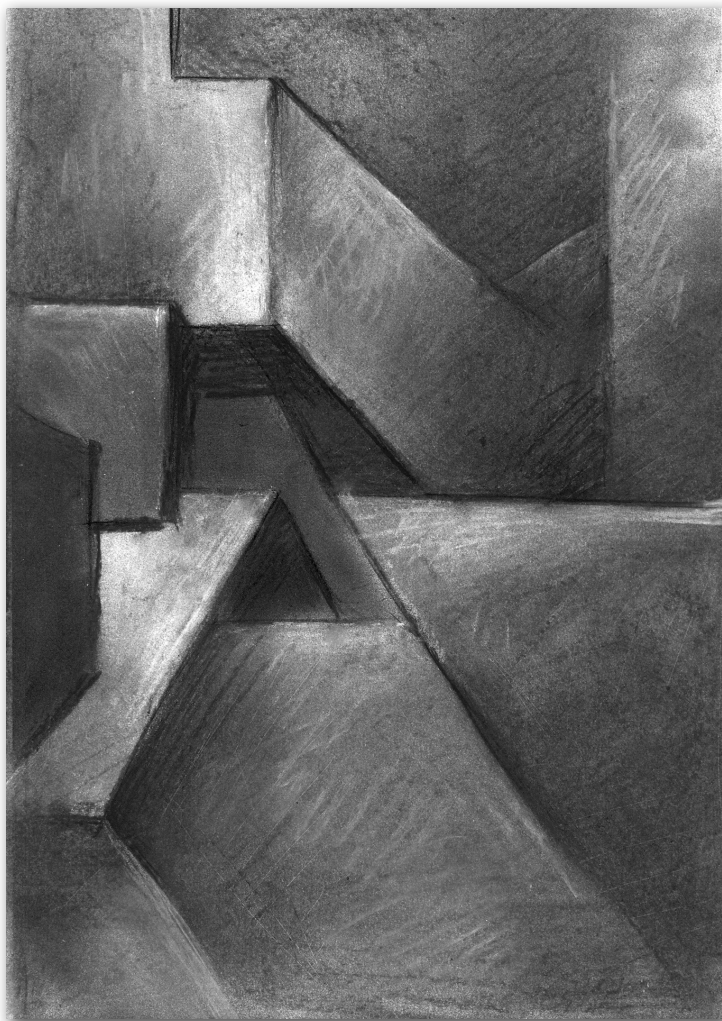
Literatura i radio

W pierwszym (32.) numerze *Tekstualiów* w 2013 roku poruszamy zagadnienia związane z relacjami literatury i radia. Zajmujemy się kulturową rolą tego medium, która nieustannie – choć w ewoluującym na przestrzeni lat sposób – nie tylko wpływa na kształtowanie się autonomicznych gatunków twórczości, lecz także stymuluje rozwój kultury czytania. Przedmiotem naszego zainteresowania stały się zarówno ujmowane przez pryzmat potencjalnych związków z literaturą gatunki radiowe (w szczególności zaś gatunki autorskie, np. słuchowisko, dramat, reportaż radiowy, teatr radiowy), jak i techniki konstruowania znaczeń w „teatrze wyobraźni” oraz specyfika języka radia. Ponadto zajmujemy się relacjami literatury i radia zarówno w polskim kręgu językowym, jak i wydaniu anglojęzycznym.

Prezentowana edycja czasopisma jest bogata w rozmowy (to symboliczny ukłon w stronę twórców sztuki radiowej, która ma przecież charakter mówiony). Znajdziemy wśród nich wywiady z Iwoną Smolką i Ewą Stocką-Kalinowską, doświadczonymi redaktorami radiowymi, Andrzejem Mularczykiem, wybitnym autorem reportażu i słuchowisk radiowych, Danem Rebellato, twórcą tej ostatniej formy wypowiedzi, Jerzym Limonem, teatrologiem podkreślającym autonomię estetyczną „dzieł fonicznych” i upatrującym w nich interesujący materiał badawczy. Wypowiedzi te znajdują swoje dopełnienie w zapisie wieczoru jubileuszowego Wacława Tkaczuka, wieloletniego redaktora radiowego, twórcy audycji „Wiersze z gazet i czasopism”. Staraliśmy się, by przedstawione rozmowy miały wartość dokumentalną i umożliwiły czytelnikom zapoznanie się na przykład z historią literatury radiowej w Polsce oraz dały wgląd w ewolucję Programu Drugiego Polskiego Radia, którego zasługi dla ambitnej literatury są po dziś dzień trudne do przecenienia (w innych mediach jest dla niej coraz mniej miejsca, nierzadko wcale go nie ma). Ponadto publikujemy powiązane z tematem numeru teksty (esej i wiersz) Piotra Matywieckiego, poety od wielu lat związanego z Polskim Radiem. Zależało nam na tym, by możliwe wielopłaszczyznowemu ukazaniu związków literatury i radia towarzyszył także kontekst porównawczy. Zgodnie z tym zamysłem na łamach numeru przywołane zostały zarówno słuchowiska radiowe nagrywane dla BBC, jak i szkic poświęcony literaturze w Radiu Wolna Europa.

To wydanie „*Tekstualiów*” zawiera również artykuły, w których na wybranych przykładach omawiane są techniki konstruowania znaczeń w „teatrze wyobraźni” oraz specyfika języka radiowego. Zgodnie z założeniem numeru przedmiotem analiz stały się nie tylko teksty słuchowisk autorów polskich (Zbigniew Herbert, Stanisław Grochowiak), lecz także konkretne słuchowiska angielskich twórców (Tom Stoppard, Dan Rebellato,

teatr Complicite). Problematyka związków literatury i radia została ujęta także z innego punktu widzenia. Przedmiotem uwagi stało się funkcjonowanie medium radia we współczesnych irlandzkich utworach lirycznych i dramatycznych.

Rita Lazaro, *Credo*